

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 25.04.2003
KOM(2003) 212 endelig

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

om, hvilket standpunkt EF skal indtage i AVS/EF-Ministerrådet vedrørende en afgørelse om, at den reserve, der er afsat under rammebeløbet til langfristet udvikling under 9. Europæiske Udviklingsfond, skal anvendes til gældslempelse

(forelagt af Kommissionen)

BEGRUNDELSE

1. INDLEDNING

Det Europæiske Fællesskab spiller en aktiv rolle i tilrettelæggelsen og gennemførelsen af vigtige initiativer med sigte på udviklingslandene; heri indgår et initiativ til lempelse af stærkt gældstyngede fattige landes byrde (HIPC), en global fond til bekæmpelse af HIV/Aids, malaria og tuberkulose (GFATM eller 'Den globale fond'), sundhed i forbindelse med reproduktion, Johannesburg-initiativet osv. Initiativer af denne art bidrager til bekæmpelse af fattigdommen i AVS-landene; dette er hovedmålsætningen i både den partnerskabsaftale, som AVS-landene og EF undertegnede i Cotonou den 23. juni 2000, og i Fællesskabets udviklingspolitik.

Eventuelle yderligere bidrag til initiativer, der gennemføres med sigte på AVS-landene, bør komme fra Den Europæiske Udviklingsfond, som allerede finansierer størsteparten af Fællesskabets støtte til disse lande. Disse initiativer kan ikke alle finansieres ved hjælp af det beløb på 300 mio. EUR, som er afsat under 9. EUF til samarbejdet inden for AVS-landene. Den reserve, der er afsat under 9. EUF, må således bringes i anvendelse. En sådan anvendelse af nævnte reserve vil også medvirke til at fremskynde udnyttelsen af de midler, der er afsat til AVS-landene, dels i de tidligere Lomé-konventioner, dels i den partnerskabsaftale, som AVS-landene og EF undertegnede i Cotonou den 23. juni 2000. Der er planlagt en generel gennemgang af implementeringen af 9. EUF i 2004. Ved denne evaluering ser man på, hvordan indgåelsen af forpligtelser og udbetalingen af støtten er forløbet. Ydelsen af bistand til AVS-landene kan fremskyndes ved at udnytte reserven under 9. EUF til nye initiativer, og ved indførelse af hurtigere udbetalingsordninger.

Med udgangspunkt i det i Cotonou-aftalen fastsatte og en intern aftale mellem EU's medlemsstater har Kommissionen stillet forslag til EUF-udvalget om, at Fællesskabets støtte til nye initiativer, bl.a. på sundheds-, uddannelses-, freds- og sikkerhedsområdet, og Johannesburg-initiativerne skal videreføres ved, at der overføres 204 mio. EUR fra 9. EUF's reserve for regionalt samarbejde til bevillingen for samarbejde inden for AVS-landene. Dette forslag indebærer, at rammebeløbet for regionalt samarbejde opbruges fuldt ud. (Af det samlede beløb på 1 204 mio. EUR¹, som står til rådighed for regionalt samarbejde, er 700 mio. EUR blevet afsat til regionale vejledende programmer, og 300 mio. EUR er allerede blevet fordelt til samarbejdet inden for AVS-landene). I henhold til stk. 8 i finansprotokollen under 9. EUF kan AVS/EF-Ministerrådet træffe passende foranstaltninger, når de midler, som stilles til rådighed som led i Cotonou-aftalens ordninger, er opbrugt.

På baggrund heraf foreslår Kommissionen, at Rådet vedtager vedlagte afgørelse om, at reserven i 9. Europæiske Udviklingsfonds beløbsramme på 335 mio. EUR for langfristet udvikling skal anvendes til gældslempelse.

¹ Der er afsat 1 300 mio. EUR til regionalt samarbejde i finansprotokollen under 9. EUF. Reelt står der imidlertid kun 1 204 mio. EUR til rådighed til regionalt samarbejde, da udbetalingen af 1 milliard af det samlede beløb under 9. EUF (13,5 mia. EUR) afhænger af udfaldet af den undersøgelse af resultaterne, der skal foretages i 2004.

2. GÆLDSLEMPELSE

Initiativet vedrørende stærkt gældstyngede fattige lande (Highly Indebted Poor Countries - HIPC) blev lancet i 1996; det blev ændret på G7/G8-landenes topmøde i Köln i 1999 med det formål at bringe de stærkt gældstyngede fattige landes gældsbyrde ned på et forsvarligt niveau. I november 1996 blev der oprettet en HIPC-trustfond; formålet hermed er at yde finansiel bistand til multilaterale kreditinstitutioner, som deltager i HIPC-initiativet, og sætte dem i stand til at varetage deres aftalte del af gældslempelsen. Trustfonden kan yde finansiel bistand til tilbagebetaling af gæld, dækning af renter og afdrag, samt overtagelse og efterfølgende eftergivelse af gæld. Trustfonden administreres af den internationale udviklingssammenslutning (IDA).

Af de 42 lande, som kan komme i betragtning med hensyn til dette initiativ, er der i dag 20, som har nået beslutningspunktet ('decision point', dvs. at de er fundet berettigede til midlertidig gældslempelse), medens 6 er nået frem til fuldførelsespunktet ('completion point', dvs. at der indledes fuld gældslempelse). Målt i netto nutidsværdi bliver gældslempelsen for disse 26 lande på i alt ca. 40 mia. USD, når man medregner lempelser under de sædvanlige ordninger og yderligere bilateral gældseftergivelse; det betyder at landenes samlede gæld nedskæres med to tredjedele, hvorved de får mulighed for at give væsentligt mere ud på fattigdomsbekæmpelse.

AVS/EF-Ministerrådet har allerede afsat et beløb på i alt 1 185 mio. EUR til gældslempelsesordninger med sigte på stærkt gældstyngede fattige AVS-lande; dette skete ved afgørelse nr. 1/1999 af 8. december 1999², 2/2001 af 20. december 2001³ og 3/2002 af 23. december 2002. EU-rådet har derforuden afsat et beløb på 40 mio. EUR til samme formål, jf. Rådets afgørelse nr. 98/453 af 6. juli 1998⁴; dette beløb hidrører fra renter på EUF's kontante beholdninger⁵. Nævnte midler skal bruges til 1) at dække den generelle finansiering af HIPC-initiativet (et beløb på 680 mio. EUR (donorbidrag⁶)), og 2) at dække de resterende forpligtelser med hensyn til tilbagebetaling og amortisering af den gæld, som de AVS-lande, der kan komme i betragtning under HIPC-initiativet, har til Fællesskabet (et beløb på i alt 545 mio. EUR (kreditorbidrag)).

Det seneste skøn⁷ viser, at HIPC-trustfonden har et behov på **3,42 mia. USD**, iberegnet omkostningerne i forbindelse med den yderligere gældslempelse, som udefra kommende påvirkninger kan gøre nødvendige efter fuldførelsespunktet (såkaldt optopningsstøtte (topping-up)). Fonden har imidlertid kun fået tilsagn om i alt **2,62 mia. USD**, og den har således en finansieringsmanko på **800 mio. USD** for de 34 lande, som der indtil nu er foretaget omkostningsberegninger for. Det foreslås, at EF bidrager med yderligere **200 mio. EUR** til trustfonden; dette beløb afspejler ønsket om en rimelig fordeling af byrderne mellem alle donorer.

Fællesskabets deltagelse i HIPC-ordningen som **kreditor** skønnes nu at ville medføre omkostninger på ca. **680 mio. EUR**, inklusive omkostningerne til optopningsstøtte. På

² EFT L 103 af 28.4.2000, s. 73.

³ EFT L 56 af 27.2.2002, s. 19.

⁴ EFT L 198 af 15.7.1998, s. 40.

⁵ Fællesskabet ydede endnu et bidrag til HIPC-initiativet (54 mio. EUR); dette beløb, som blev finansieret over budgettet, tog sigte på lande i Latinamerika og Asien.

⁶ Fællesskabet har indtil dags dato ydet donorbistand på i alt 734 mio. EUR til HIPC-trustfonden.

⁷ "HIPC initiative – Status of implementation" en fælles rapport udarbejdet af Den Internationale Valutafonds og Verdensbankens personale, 23. september 2002.

baggrund af det beløb, som Fællesskabet til dato har modtaget tilsagn om, dvs. 545 mio. EUR, foreslås det, at der afsættes **135 mio. EUR** til dækning af finansieringsmankoen med hensyn til uafviklede forpligtelser i forbindelse med tilbagebetaling og amortisering af gæld.

Det nye foreslåede bidrag til HIPC-ordningen med sigte på AVS-landene bliver således i alt på **335 mio. EUR**. Beløbsrammen for regionalt samarbejde er opbrugt af de eksisterende bevillinger og den nye bevilling på 204 mio. EUR til samarbejdet inden for AVS-landene; det nye bidrag til HIPC må derfor hentes fra 9. EUF's reserve for langfristet udvikling. Dette kræver, at AVS/EF-Ministerrådet træffer afgørelse.

Dette er baggrunden for, at Kommissionen foreslår, at Rådet vedtager vedlagte afgørelse om, at reserven under 9. EUF's beløbsramme for langfristet udvikling skal udnyttes til gældslempelse.

Forslag til
RÅDETS AFGØRELSE

om, hvilket standpunkt EF skal indtage i AVS/EF-Ministerrådet vedrørende en afgørelse om, at den reserve, der er afsat under rammebeløbet til langfristet udvikling under 9. Europæiske Udviklingsfond, skal anvendes til gældslempelse

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR -

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 310 sammenholdt med artikel 300, stk. 2, andet afsnit,

under henvisning til forslag fra Kommissionen, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Ved artikel 15 i den AVS/EF-partnerskabsaftale, der blev undertegnet i Cotonou den 23. juni 2000, er der oprettet et AVS/EF-Ministerråd med beføjelse til at træffe afgørelser i overensstemmelse med det i aftalen fastlagte; stk. 8 i bilag I bemyndiger Ministerrådet til at træffe passende foranstaltninger i tilfælde, hvor de midler, som stilles til rådighed under ordningerne i aftalen, er opbrugt.
- (2) Midlerne under 9. EUF's rammebevilling for regionalt samarbejde er opbrugt. Det må derfor fastsættes, hvilket standpunkt Fællesskabet skal indtage i AVS/EF-Ministerrådet med henblik på vedtagelse af en afgørelse om, at den reserve, der er afsat under rammebeløbet til langfristet udvikling under 9. Europæiske Udviklingsfond, skal anvendes til gældslempelse med henblik på stærkt gældstyngede fattige AVS-lande.

TRUFFET FØLGENDE AFGØRELSE:

Artikel 1

Fællesskabets standpunkt i AVS/EF-Ministerrådet vedrørende afgørelsen om, at den reserve, der er afsat under rammebeløbet til langfristet udvikling under 9. Europæiske Udviklingsfond, skal anvendes til gældslempelse, baseres på det udkast til AVS/EF-Ministerrådets afgørelse, der er vedføjet som bilag.

Artikel 2

Mindre ændringer af udkastet til afgørelse kan vedtages, uden at der skal vedtages yderligere rådsafgørelser.

Udfærdiget i Bruxelles, den [...]

På Rådets vegne
Formand

BILAG

Udkast

AVS/EF-MINISTERRÅDETS AFGØRELSE

om, at den reserve, der er afsat under rammebeløbet til langfristet udvikling under 9. Europæiske Udviklingsfond, skal anvendes til gældslempelse

AVS/EF-MINISTERRÅDET HAR -

under henvisning til AVS/EF-partnerskabsaftalen, der blev undertegnet i Cotonou den 23. juni 2000, særlig stk. 8 i bilag I, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Ved afgørelse nr. 1/1999 af 8. december 1999, 2/2001 af 20. december 2001 og 3/2002 af 23. december 2002 afsatte AVS/EF-Ministerrådet i alt 1 185 mio. EUR til gældslempelsesordninger med sigte på stærkt gældstyngede fattige AVS-lande. Af dette beløb blev 545 mio. EUR afsat til nedbringelse af gælds- og amortiseringsforpligtelser over for Fællesskabet, medens der blev afsat 680 mio. EUR i bidrag til HIPC-trustfonden, som administreres af Den Internationale Udviklingssammenslutning.
- (2) Til sikring af en fortsat støtte til gældslempelsesordningerne for stærkt gældstyngede fattige AVS-landene må der afsættes et yderligere beløb på i alt 335 mio. EUR med henblik på samarbejdet inden for AVS-landene. Rammebeløbet for regionalt samarbejde og integration, jf. stk. 3, litra b), i bilag I til AVS/EF-partnerskabsaftalen, er imidlertid opbrugt. De nødvendige midler må derfor overføres fra de ikke-tildelte midler under 9. EUF's rammebeløb for langfristet udvikling

TRUFFET FØLGENDE AFGØRELSE:

Artikel 1 - Gældslempelse

Fra de ikke-tildelte midler under 9. EUF's rammebeløb for langfristet udvikling overføres der et beløb på 335 mio. EUR til tildelingen til samarbejdet inden for AVS-landene under rammebeløbet for regionalt samarbejde og integration; beløbet skal anvendes til gældslempelse med henblik på de AVS-lande, som kan komme i betragtning under initiativet for stærkt gældstyngede fattige lande (HIPC), jf. artikel 66 i AVS/EF-partnerskabsaftalen. Beløbet kan anvendes til følgende formål:

- at give de AVS-lande, som kan komme i betragtning under HIPC-initiativet, mulighed for at overholde deres gælds- og amortiseringsforpligtelser over for Fællesskabet (135 mio. EUR)
- at bidrage til finansieringen af HIPC-trustfonden til gavn for AVS-landene (200 mio. EUR).

Artikel 2

Under henvisning til artikel 13, stk. 2, i bilag IV til AVS/EF-partnerskabsaftalen anmoder AVS/EF-Ministerrådet Kommissionen om at yde et beløb på i alt 335 mio. EUR i støtte til gældslempelse, som omhandlet i artikel 1 i denne afgørelse.

Udfærdiget i...., den

På AVS/EF-Ministerrådets vegne

Formand